

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá alternativním procesním opatřením, a to institutem podmíněného zastavení trestního stíhání a některými souvislostmi s ním spojeným. Podmíněné zastavení trestního stíhání je druhem odklonu, kterým státní zástupce, popř. soud může zastavit trestní stíhání u obviněných, kteří spáchali jakýkoliv přečin, a to zastavit s podmínkou vedení řádného života po dobu zkušební doby. Pokud se obviněný ve zkušební době osvědčí, rozhodnutí ve věci se stává konečným a vzniká tak překážka *rei iudicatae*. Pokud však obviněný ve zkušební době řádný život nevede, státní zástupce, popř. soud rozhodne o neosvědčení se a pokračuje v jeho trestním stíhání, což se v praxi příliš často nestává.

Podmíněné zastavení trestního stíhání je druhem odklonu, který si klade za cíl snížení zatížení orgánů činných v trestním řízení. Vychází z myšlenky restorativní justice, přičemž důraz je kladen na poškozeného a jeho zájmy. Primárním cílem je, aby se obviněný vyrovnal s poškozeným, tedy reparoval újmu, kterou mu způsobil. Před samotným rozhodnutím nemusí dojít k úplné náhradě škody, ale postačí, pokud obviněný o její náhradě uzavře s poškozeným dohodu nebo učiní jiná vhodná opatření. Podstata restorativní justice spočívá v tom, že spáchání trestného činu by nemělo být vnímáno jako konflikt mezi pachatelem a státem, kdy hlavním cílem je potrestat pachatele, a to nejčastěji trestem odnětí svobody, nýbrž jako konflikt mezi pachatelem a poškozeným, jejichž společenský vztah byl spácháním trestného činu narušen. Užívání podmíněného zastavení trestního stíhání orgány činnými v trestním řízení by mělo podporovat tento cíl a zároveň zrychlit trestní proces tím, že k rozhodnutí o něm dojde v brzkém procesním stádiu.

Diplomová práce je složena ze šesti částí. První část nazvaná „Restorativní justice“ uvádí celou problematiku a principy, na kterých jsou odklony založeny, a následně druhá část se zabývá samotnými odklony. Hlavní částí je část třetí, která detailně rozebírá podmínky podmíněného zastavení trestního stíhání. Čtvrtá část srovnává tento institut s narovnáním a pátá porovnává českou a slovenskou právní úpravu odklonů. V závěrečné části hodnotím současnou právní úpravu podmíněného zastavení trestního stíhání a zamýšlím se nad možnými změnami.